

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеня бакалавра

студентки Качанова Софія Валеріївна

академічної групи 073-18-1

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Підвищення конкурентоспроможності виробника кондитерської продукції (за матеріалами ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
	Швець В.Я.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Швець В.Я.			

Дніпро
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри менеджменту

_____ Швець В.Я.
(підпис)
« 02 » травня 2022 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня бакалавра

студентці Качановій С.В. академічної групи 073-18-1

спеціальності 073 Менеджмент

на тему Підвищення конкурентоспроможності виробника кондитерської продукції (за матеріалами ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»)

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 25 травня 2022 р.
№ 286-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретичний	Теоретичні основи забезпечення конкурентоспроможності виробничого підприємства	02.05.2022 р. – 12.05.2022 р.
Аналітичний	Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро» у сучасних умовах	13.05.2022 р. – 29.05.2022 р.
Рекомендаційний	Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства	30.05.2022 р.– 09.06.2022 р.

Завдання видано _____ Швець В.Я.
(підпис керівника)

Дата видачі « 02 » травня 2022 року

Дата подання до екзаменаційної комісії « 13 » червня 2022 року

Прийнято до виконання _____ Качанова С.В.
(підпис студента)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи бакалавра
студентки групи 073-18-1
НТУ «Дніпровська політехніка»
Качанової Софії Валеріївни

на тему: Підвищення конкурентоспроможності виробника кондитерської продукції (за матеріалами ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»)
КЛЮЧОВІ СЛОВА: КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, КОНТРОЛІНГ, ЯКІСТЬ, ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Структура роботи: 89 сторінка комп'ютерного тексту; 10 рисунків; 27 таблиці; 38 джерел посилання.

Об'єкт розроблення – процес підвищення конкурентоспроможності виробника кондитерської продукції.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності виробника кондитерської продукції.

Основні результати кваліфікаційної роботи бакалавра полягають у такому: з'ясувано теоретичні аспекти управління якістю продукції як вирішального фактору забезпечення конкурентоспроможності підприємства; визначено особливості технологічних інновацій в забезпеченні конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості; розглянуто контролінг якості продукції як вагомої складової конкурентоспроможності підприємства; надано характеристику діяльності підприємства; зроблено аналіз асортименту, що виробляється підприємством; оцінено вплив факторів зовнішнього конкурентного середовища на діяльність підприємства; оцінено конкурентоспроможність продукції ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»; проаналізовано фінансово-економічну діяльність ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»; досліджено особливості формування асортименту за допомогою ABC-XYZ-аналізу з метою виявлення напрямів підвищення конкурентоспроможності підприємства; впроваджено заходи щодо підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро» та оцінювання їх ефективності.

Методи дослідження – методи системного аналізу, методи причинно-наслідкового аналізу, методи порівняльного аналізу, методи прямого структурного аналізу, моделювання.

Результати кваліфікаційної роботи бакалавра рекомендовано для використання на виробничих підприємствах, які спеціалізуються на виробництві кондитерської продукції.

Сфера застосування – при обґрунтуванні ефективності рішень у сфері підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Економічна ефективність запропонованих заходів – обсяги виробництва та реалізації на 20% за рахунок розроблення проєкту (витрати 130 тис. грн.) та придбання обладнання (5200 тис. грн.) та на 12% за рахунок організації маркетингової підтримки та удосконалення дистрибуції (витрати 1120 тис. грн.).

ABSTRACT

of qualification paper for the Bachelor's degree
by the student of the academic group 073-18-1
Dnipro University of Technology
Kachanova Sofiia

Increasing the competitiveness of the confectionery manufacturer (based on the materials of Private JSC "Confectionery factory "AVK" Dnipro")

KEYWORDS: COMPETITIVENESS, CONTROLLING, QUALITY, EXTERNAL ENVIRONMENT

Structure: 89 printed pages; 10 figures; 27 tables; 38 references.

Object of development is the process of increasing the competitiveness of the confectionery manufacturer..

The aim of the paper – is theoretical substantiation and development of practical recommendations for increasing the competitiveness of the confectionery manufacturer.

The main findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are as follows: the theoretical aspects of product quality management as a decisive factor in ensuring the competitiveness of the enterprise; features of technological innovations in ensuring the competitiveness of food industry enterprises are determined; controlling product quality as an important component of enterprise competitiveness is considered; the characteristic of activity of the enterprise is given; the analysis of the assortment made by the enterprise is made; the influence of factors of the external competitive environment on the activity of the enterprise is estimated; the competitiveness of the products of Private JSC "Confectionery factory "AVK" Dnipro" was assessed; the financial and economic activity of Private JSC "Confectionery factory "AVK" Dnipro" was analyzed; the peculiarities of assortment formation with the help of ABC-XYZ-analysis in order to identify ways to increase the competitiveness of the enterprise; measures were implemented to increase the competitiveness of Private JSC "Confectionery factory "AVK" Dnipro" and evaluate their effectiveness.

Research methods – methods of system analysis, methods of causal analysis, methods of comparative analysis, methods of direct structural analysis, modeling.

The findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are recommended for use in industrial enterprises specializing in the production of confectionery.

Application – in substantiating the effectiveness of decisions in the field of increasing the competitiveness of the enterprise.

Financial viability of the proposed measures – production and sales by 20% due to project development (costs 130 thousand UAH) and purchase of equipment (5200 thousand UAH) and 12% due to the organization of marketing support and improvement of distribution (costs 1120 thousand . UAH.)

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Теоретичні основи забезпечення конкурентоспроможності виробничого підприємства	8
1.1 Якість продукції як вирішальний фактор забезпечення конкурентоспроможності підприємства	8
1.2 Технологічні інновації в забезпеченні конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості	15
1.3 Контролінг якості продукції як вагома складова конкурентоспроможності підприємства	21
2 Аналіз фінансово-господарської діяльності	
ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро» у сучасних умовах	29
2.1 Характеристика діяльності підприємства	29
2.2 Аналіз асортименту, що виробляється підприємством	32
2.3 Оцінка впливу факторів зовнішнього конкурентного середовища на діяльність підприємства	35
2.4 Оцінка конкурентоспроможності продукції ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»	47
2.5 Аналіз фінансово-економічної діяльності ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»	52
3 Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства	65
3.1 Аналіз асортимента за допомогою ABC-XYZ-аналізу з метою виявлення напрямів підвищення конкурентоспроможності підприємства	65
3.2 Впровадження заходів щодо підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро» та оцінювання їх ефективності	72
Висновки	78
Перелік джерел посилання	85

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі ефективне функціонування підприємств, насамперед, пов'язують із поняттям конкурентоспроможності продукції. Саме від випуску конкурентоздатної продукції залежить як ефективний, так і стабільний розвиток економіки, оскільки даний показник характеризує не лише самі підприємства, але й економіку країни загалом, де проблема якості є найважливішим чинником підвищення соціально-економічної та екологічної безпеки.

Підприємства харчування, і, особливо, кондитерські підприємства, найбільш затребувані як в нашій країні, так і в усьому світі. За даними Американського галузевого видання Candy Industry, у 2020 р. світовим лідером в кондитерській галузі була визнана компанія Mars Inc. В ній налічувалося 52 фабрики з річним обсягом виручки від реалізації продукції понад 18 млрд дол. США та 34 тис. працівників. У першу п'ятірку лідерів увійшли: Mondelez International (США), Ferrero Group (Італія), Meiji Co. Ltd. (Японія) і Nestle SA (Швейцарія) [25]. На ринку кондитерських виробів України працює близько 800 компаній, він є висококонцентрованим і достатньо конкурентним. Загальний обсяг виробництва підприємств складає понад 1 млн т продукції на рік, що дозволяє повністю забезпечити потреби внутрішнього ринку та експортувати значні обсяги продукції за кордон. Асортимент виробленої продукції охоплює практично всі групи кондитерських виробів. В кондитерській галузі України на виробництві задіяно близько 170 тис. працюючих, а кондитерські підприємства експортують власну продукцію більш ніж у 50 країн світу [7].

Ринок кондитерської продукції в Україні суттєво змінився за останні 5 років. Цьому сприяла низка основних факторів, зокрема, нестабільність політичної ситуації, втрата потужностей основними виробниками кондитерського ринку («Конті» і «АВК»); збільшення концентрації

конкурентного середовища, перш за все, за рахунок збільшення імпорту. Як наслідок, має місце зниження експорту та посилення конкуренції на споживчому ринку.

Характерною особливістю кондитерського ринку є те, що, з одного боку, відчувається витіснення невеликих підприємств з ринку внаслідок зростання потужностей виробництва ринкових лідерів, з другого, прихід до галузі нових підприємств, в тому числі і зарубіжних компанії [13]. Сьогодні на українському ринку представлені іспанські, польські, турецькі, німецькі, голландські, бельгійські, австрійські солодощі, тощо. Імпортовані товари мають конкурентоспроможні якість та ціну [23]. Вітчизняні виробники кондитерських виробів мають певні переваги на зовнішніх ринках, в основному завдяки конкурентоспроможній ціновій політиці та високій якості продукції, постійному оновленню асортименту та привабливому дизайну.

В умовах появи на українському ринку великих європейських виробників харчових продуктів питання переходу на інноваційний тип розвитку для підприємств вітчизняної харчової промисловості вже не має альтернатив. Поглиблення глобалізації та економічної інтеграції призводить до того, що споживчий ринок все більше набуває рис відкритості, більшість бар'єрів для імпорту продовольчої продукції знято, значна ємність внутрішнього ринку приваблює іноземних виробників продуктів харчування, споживачі стають все вибагливішими до асортименту продукції, що їм пропонується. Водночас діяльність значної частини вітчизняних суб'єктів господарювання в харчовій промисловості характеризується низькою технічною осначеністю, фізичним та моральним зносом обладнання, нестабільністю та недостатнім рівнем фінансового забезпечення, невідповідністю якісних параметрів продукції світовим стандартам. В результаті впливу цих чинників збереження та посилення позицій на ринку та забезпечення достатнього рівня конкурентоспроможності стає можливим лише за умови активізації інноваційної діяльності, модернізації виробництва, виготовлення продукції на основі використання сучасного техніко-

технологічного забезпечення, оновлення її асортименту та поліпшення якісних характеристик.

Мета кваліфікаційної роботи – теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення конкурентоспроможності виробника кондитерської продукції.

Поставлена мета потребує вирішення таких завдань:

- з'ясувати теоретичні аспекти управління якістю продукції як вирішального фактору забезпечення конкурентоспроможності підприємства;
- визначити особливості технологічних інновацій в забезпеченні конкурентоспроможності підприємств харчової промисловості;
- розглянути контролінг якості продукції як вагової складової конкурентоспроможності підприємства;
- надати характеристику діяльності підприємства;
- зробити аналіз асортименту, що виробляється підприємством;
- оцінити вплив факторів зовнішнього конкурентного середовища на діяльність підприємства;
- оцінити конкурентоспроможність продукції ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»;
- проаналізувати фінансово-економічну діяльність ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро»;
- дослідити особливості формування асортименту за допомогою АВС-XYZ-аналізу з метою виявлення напрямів підвищення конкурентоспроможності підприємства;
- впровадити заходи щодо підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «Кондитерська фабрика «АВК» м. Дніпро» та оцінювання їх ефективності.

Об'єктом розроблення в кваліфікаційній роботі є процес підвищення конкурентоспроможності виробника кондитерської продукції.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні підходи до підвищення конкурентоспроможності ПрАТ «Кондитерська фабрика

«АВК» м. Дніпро».

Методи дослідження. Для розв'язання визначених завдань, досягнення мети використовувався комплекс взаємодоповнюючих методів дослідження: методи системного аналізу, методи причинно-наслідкового аналізу, методи порівняльного аналізу, методи прямого структурного аналізу, моделювання.

Практична значущість одержаних результатів полягає у створення нового виду продукції – різнокольорового зефіру. Це дозволить збільшити обсяги виробництва та реалізації на 20% за рахунок розроблення проєкту (витрати 130 тис. грн.) та придбання обладнання (5200 тис. грн.) та на 12% за рахунок організації маркетингової підтримки та удосконалення дистрибуції (витрати 1120 тис. грн.). При цьому сумарні витрати на впровадження складуть 6450 тис. грн. Тоді ефект будемо розраховувати як різниця між результатами та витратами, а ефективність – як відношення результатів до витрат. За розрахунками таблиці 3.9 ефект дорівнює 1747,12 тис. грн., ефективність 1,27 грн. / грн, тобто кожна грн., що вкладена в заходи підвищення конкурентоспроможності, принесе 1,27 грн. результату.